

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

Przyszłość i problemy edycji źródeł do historii XX wieku

Międzynarodowa konferencja naukowa
16–17 listopada 2023 r., Warszawa

Konferencja odbędzie się na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego,
Krakowskie Przedmieście 26/28 (Gmach Pomuzealny – Sala Kolumnowa).

Program

Dzień pierwszy – 16 XI 2023 r.

9:00-9:15 – Otwarcie konferencji. Wystąpienie przedstawiciela Instytutu Pamięci Narodowej i Wydziału Historii UW.

9:15-10:30 – Panel I: Dyskusja pt. Perspektywy wydawania edycji źródłowych do historii XX w.

Prowadzący: **dr hab. Piotr Majewski prof. ucz.** (WH UW)

Uczestnicy:

prof. dr hab. Marek Kornat (IH PAN)

dr Łukasz Kamiński (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu)

dr hab. Filip Musiał prof. ucz. (Oddział IPN w Krakowie/Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL)

10:30-10:45 – Przerwa kawowa

10:45-12:15 – Panel II

Prowadzący: **dr hab. Tadeusz Rutkowski prof. ucz.** (WH UW)

Uczestnicy:

dr Eleonora Bergman (ŻIH) – Pełna edycja Archiwum Ringelbluma: czy można było to zrobić inaczej?

dr Ewa Koźmińska-Frejlik (ŻIH) – Seria „Reedycja krytyczna prac Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej” po 10 latach – założenia i wyzwania projektu

Rafał Brodacki (Muzeum Powstania Warszawskiego) – Problemy związane z edytorstwem źródeł historycznych na przykładzie rozkazów dowództwa Powstania Warszawskiego

dr Bartosz Janczak (OBBH IPN w Łodzi) – Problemy i przeszkody przy edycji źródeł kronik oddziałowych przechowywanych w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie

12:15-12:30 – Przerwa kawowa

12:30-13:45 – Panel III

Prowadzący: **prof. dr hab. Michał Leśniewski** (WH UW)

Uczestnicy:

dr Ottmar Trasca (ANR Cluj-Napoca Rumunia) – The German Secret Services (Abwehr and SD -Ausland). Historical Sources and problems of editing

Kacper Rosner-Leszczyński (IH UW) – „Breslauer Apokalypse 1945” Horsta G.W. Gleissa. Najważniejsza „edycja źródłowa” do badań nad historią Festung Breslau – treść, problemy i postulaty badawcze

dr Aleksandra Kuligowska (WH UW) – Wokół edycji akt Stasi (seria „Die DDR im Blick der Stasi”)

13:45-14:30 – Przerwa obiadowa

14:30-16:00 – Panel IV

Prowadzący: **dr Joanna Karbarz-Wilińska** (OBBH IPN w Gdańsku)

Uczestnicy:

dr Serhii Kokin (NAN Ukrainy w Kijowie) – Problemy, doświadczenia i wnioski z wydawania dokumentów sądowych funkcjonariuszy NKWD skazywanych za nadużycia w okresie Wielkiego Terroru

dr Marcin Majewski (AIPN w Warszawie) – Seria „Polska i Ukraina w latach trzydziestych-czterdziestych XX w. Nieznane dokumenty z archiwów służb specjalnych”. Doświadczenia, problemy, postulaty. Okiem redaktora naukowego.

prof. Jurij Szapował (NAN Ukrainy w Kijowie) – Edycja wspomnień, dzienników i dokumentów I sekretarza KC KPU Petra Szełesta, „Sprawźnij sud istoriji szcze poperedu”. Problemy, doświadczenia i wnioski.

dr Andriy Kohut (SBU-Ukraina) – Czarnobylskie akta KGB – jak zmieścić dwadzieścia lat w pół tysiąca dokumentów?

16:00-16:15 – Przerwa kawowa

16:15-17:45 – Panel V

Prowadzący: **dr hab. Jan Szumski prof. PAN** (BBH IPN w Warszawie)

Uczestnicy:

prof. Hiroaki Kuromiya (profesor emeritus Indiana University, Bloomington) – Document Publications and Soviet Studies

dr Łukasz Adamski (Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego) – Nowa edycja źródeł do historii dyplomatycznej stosunków polsko-sowieckich 1939-1945 r. – doświadczenia i wnioski

dr hab. Jan Stanisław Ciechanowski prof. ucz. (Wydział „Artes Liberales” UW) – Kilka uwag na temat problemów z edycją źródeł XX-wiecznych na przykładzie „Polsko-brytyjskiej współpracy wywiadowczej podczas II wojny światowej” (t. II Wybór dokumentów, Warszawa 2005)

dr hab. Władysław Bułhak (BBH IPN w Warszawie) – Rosyjskie materiały archiwalne odnoszące się do stosunków międzypaństwowych i kwestii bezpieczeństwa w relacjach polsko-sowieckich w epoce rządów Chruszczowa. Problemy edytorskie

17:45-18:00 – Podsumowanie pierwszego dnia obrad.

Dzień drugi – 17 XI 2023 r.

9:00-10:15 – Panel VI

Prowadzący: **dr Anna Maria Adamus** (OBEN IPN w Warszawie)

Uczestnicy:

dr hab. Jolanta Sikorska-Kulesza prof. ucz. (WH UW) – Instrukcje wydawnicze do źródeł XIX i XX wieku w praktyce i teorii edytorskiej ostatnich dekad

dr Ewa Dulna-Rak (Wydawnictwo IPN) – Problemy i wyzwania edytora źródeł historycznych

prof. dr hab. Alicja Kulecka (WH UW) – Prawne i etyczne problemy wykorzystania archiwaliów XX wieku w badaniach historycznych

10:15-10:30 – Przerwa kawowa

10:30-11:45 – Panel VII

Prowadzący: **dr Aneta Nisiobęcka** (AIPN w Warszawie)

Uczestnicy:

dr hab. Witold Wasilewski (AIPN w Warszawie) – Wydanie polskie spuścizny dokumentacyjnej Komisji Śledczej do Zbadania Mordu w Lesie Katyńskim Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych jako problem edytorski i translatorski

prof. dr hab. Marek Jabłonowski (WNPiSM UW/WNS UWM w Olsztynie) – Refleksje i uwagi związane z publikacją serii: „Polska mniej znana 1944-1989” oraz „Czas przeszły niedokonany”. Dokumenty i materiały po 1989 roku

Piotr Długołęcki (PISM) – Seria „Polskie Dokumenty Dyplomatyczne” na tle międzynarodowych edycji źródeł do historii polityki zagranicznej XX w.

11:45-12:00 – Przerwa kawowa

12:00-13:30 – Panel VIII

Prowadzący: **dr Konrad Rokicki** (OBBH IPN w Warszawie)

Uczestnicy:

dr Sebastian Pilarski (BBH IPN w Warszawie) – Doświadczenia i refleksje związane z edycją źródeł dotyczących NSZZ „Solidarność”

dr hab. Rafał Łatka prof. ucz. (UKSW/BBH IPN w Warszawie) – Dziennik „Pro memoria” prymasa Stefana Wyszyńskiego jako kluczowe źródło historyczne, nie tylko do badań dziejów Kościoła katolickiego

dr Bartosz Kapuściak (CAW-WBH/Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL) – Edycja normatywów i dokumentów Sił Zbrojnych PRL – problemy, możliwości, wyzwania

dr Witold Bagiński (AIPN w Warszawie) – Problemy związane z publikowaniem dokumentów organów bezpieczeństwa PRL

13:30-14:15 – Przerwa obiadowa

14:15-15:30 – Panel IX

Prowadzący: **dr Grzegorz Wołk** (BBH w Warszawie)

Uczestnicy:

dr Rafał Sierchuła (OBBH IPN w Poznaniu) – Wydawnictwa źródłowe poświęcone wojskowej konspiracji obozu narodowego w Wielkopolsce 1939-1945. Stan badań i postulaty badawcze

dr Hubert Kuberski (badacz niezależny) – Niemieckie archiwalia czasów wojennych i powojennych w badaniu problematyki okupacji ziem polskich 1939-1945 – naukowe postulaty edycji źródeł

dr Paweł Gluła (badacz niezależny) – „nie udało się ustalić osoby”. Interdyscyplinarność archiwistyczno-historyczna na przykładzie opracowania „Pro memoria” kard. Stefana Wyszyńskiego. Wybrane uwagi praktyczne

15:45-16:00 – Podsumowanie i zamknięcie konferencji.